

Boekbespreking.

H. Hessmer und J. Meyer, *Waldgräser*, mit 308 Lichtbildern auf 64 Phototafeln und 6 Zeichnungen im Tekst. Verlag M. und H. Schaper, Hannover, 1940.

Terwijl van de weidegrassen reeds herhaaldelijk goede boeken en determinatiewerken uitgekomen zijn, heeft tot heden de grasflora van de bosschen maar een zeer matige belangstelling gehad. Waaraan deze geringe belangstelling te wijten is, is eigenlijk niet goed te begrijpen. De economische betekenis der grassen zal aan geen enkelen boschbouwer onbekend zijn. „Obschon die ständigen Schäden durch Gräser grösser sind als die durch manche oft genannten Insekten und Pilze, sind die meisten Gräser den Forstleuten kaum dem Namen nach bekannt und erst recht nicht in ihrer Lebensweise“. En zeer terecht laten de schrijvers hier direct op volgen: „Auch die wichtige Rolle, die die Gräser im Lebenshaushalt des Waldes spielen und ihr Wert als empfindliche Standortsanzeiger, haben es nicht vermocht, die Waldgräserkenntnis stärker zu verbreiten“.

Erkend moet worden, dat het niet gemakkelijk is, zich de namen eigen te maken der in de bosschen groeiende grassen, wat toch een eerste vereischte is, alvorens men kan doordringen in de oecologie dezer planten.

De schooflora's geven veel meer dan de boschbouwer noodig heeft: bovendien vereischt het met succes hanteeren dezer uitvoerige determinatietabellen wel eenige routine.

Zoo ooit van een uitgave gezegd mag worden, dat zij in een bestaande behoefte voorziet, dan geldt dit wel van dit werkje. Het beperkt zich tot de (Duitsche) Waldgräser, waaronder, in strijd met de gangbare opvatting, hier verstaan worden de Gramineëen, Cyperaceëen en Juncaceëen. Na een beknopt overzicht betreffende den bouw van deze „grassen" volgen de determinatietabellen en daarop de beschrijvingen der verschillende soorten, welke het grootste deel van het boek uitmaken. Deze beschrijvingen geschieden volgens een eenvoudig schema: bloeiwijze, bladschijf, bladschede, tongetje, halm. Voorts wordt beknopt het een en ander medegedeeld over de verspreiding en de oecologie, speciaal in verband met den boschbouw.

De volgorde, waarin de verschillende soorten achtereenvolgens besproken worden, geschiedt naar afnemende boniteit van de standplaats, al heeft men de systematische hoofdindeeling in Gramineëen, Cyperaceëen en Juncaceëen gehandhaafd. Tot de eerste groep, dus die der vruchtbaarste gronden, welke meerendeels met loofhoutbosschen bezet zijn, behooren b.v. *Bromus asper*, *Elymus europaeus*, *Carex silvatica*, *C. digitata*, enz. Op uitgesproken arme, dikwijls zure gronden groeien *Aira praecox*, *Weingaertneria canescens*, *Carex arenaria*, *C. pilulifera*.

Aan het slot volgen enkele hoofdstukken, getiteld: Die einzelnen Arten als Standortanzeiger, Allgemeine Beurteilung der Anzeigewertigkeit, Die forstliche Bedeutung der Gräser. Hoe gaarne had men hieraan nog toegevoegd gezien een hoofdstuk over de betekenis der grassen voor de sociologie der bosschen!

Over de afbeeldingen nog een enkel woord. Het zijn vrijwel alle echte fotografieën van standplaatsopnamen, habitus en details, en wel die, welke van critische betekenis zijn voor het herkennen van de soort.

